

Final Audio Design

*Pandora Hope IV en VI
over-ear hoofdtelefoons*

FAD Pandora Hope IV en VI

Na de uitgebreide recensie van de in-ear modellen uit de Heaven serie van dit bijzondere Japanse merk werd het tijd om ook eens naar hun 'full-size' modellen te luisteren. Want de sterk doorzettende trend dat er vooral ook thuis een (betere) hoofdtelefoon wordt gebruikt om van muziek te genieten valt al lang niet meer onder de categorie 'rimpelingetje in de markt'. Nu heb ik de afgelopen tijd met de hoofdtelefoons van HiFiMAN de nodige ervaring opgedaan, en besloot daarom dat ook deze exemplaren van Final Audio Design de koninklijke behandeling moesten krijgen met afwisselend zowel de iFi Micro iDSD als de Chord Electronics Hugo als aansturing. Een goede hoofdtelefoon verdient tenslotte een goede versterker, nietwaar? Daarbij bleek andermaal hoe fantastisch de Hugo is, maar ook hoe ver je met de Micro iDSD al kunt komen.

Technologie

De Pandora Hope IV en Pandora Hope VI zijn dynamische hoofdtelefoons met een opmerkelijk lage impedantie (slechts 8 Ohm) en een redelijk hoge gevoeligheid, waardoor ze eigenlijk extreem eenvoudig zijn aan te sturen. Sterker nog, het standaard meegeleverde snoer van anderhalve meter met een 3,5 mm. mini-jack eraan suggereert zelfs dat ze vooral voor mobiel gebruik ontworpen zijn. Laat ik daar vrij kort over zijn: dat gaat inderdaad héél erg goed, maar ik vind ze er eigenlijk te groot en vooral te zwaar voor. De Pandora Hope IV weegt, ondanks dat hij oorschelpen van kunststof heeft, al 410 gram, en de Pandora Hope VI legt 480 gram in de schaal. Ik beluister ze dus vooral voor 'thuisgebruik'. En dat brengt me bij het snoer dat er standaard bij wordt geleverd. Dat is van uitstekende kwaliteit en rondom voor-

zien van vergulde mini-jacks, die aan de kant van de oorschelpen een slimme bajonetvergrendeling hebben. Het is echter slechts anderhalve meter lang. Aanrader voor thuisgebruik: voor minder dan 60 euro levert Final Audio hetzelfde uitstekende snoer in een lengte van 3 meter. Een 6,3 mm. adapter wordt trouwens meegeleverd, zodat ik zowel met de iFi Micro iDSD als de Chord Hugo snel aan de slag kon.

Bijzondere dubbele technologie

Beide modellen beschikken, net als de in-ears, over twee door Final Audio Design ontwikkelde systemen die de weergave ten goede komen. In de review van de Heaven serie zijn deze al nader toegelicht, dus ik volsta hier met de mededeling dat ze een BAM (Balanced Air Movement) opbouw heb-

ben met een geperforeerde aluminium schijf die niet alleen de luchtdruk verdeelt, maar ook voor stevigheid zorgt en resonanties onderdrukt. Wat echter veel opmerkelijker is: ze zijn voorzien van een Balanced Armature Driver voor de hoge tonen (zoals die ook om de in-ears voor het volledige frequentiegebied wordt toegepast) die vóór het 50 millimeter grote full-range membraan is geplaatst, waardoor in feite een tweewegsysteem ontstaat. Nu is dat op zich niet uniek, maar bij deze hoofdtelefoons zijn de hogetonen-units zodanig geplaatst dat ze zich extra dicht bij de gehoorgang bevinden. Als je je dus afvraagt wat die uitstulping onder het luidsprekerdoek in de oorschelp is...

Pandora Hope IV

Omdat een collega de duurdere Pandora Hope VI al aan de tand gevoeld had wist ik dat vrij lang inspelen noodzakelijk is. Toen ik de IV en de VI kreeg hadden ze al een aantal uur op de teller, maar ze klonken in het middengebied nog een beetje geknepen en het hoog was nog wat frisjes. Een paar dagen extra audiofitness met de Isotek Burn In CD loste dat echter snel en efficiënt op.

De klank van de volledig ingespeelde IV is snel en dynamisch, met een diep en gedetailleerd laag, maar met een heel klein resterend spoortje kleuring in het middengebied dat ik toch vooral associeer met gesloten hoofdtelefoons. Echt storend is dat echter niet, ik was er binnen tien minuten aan gewend en kon me daarna volledig op de muziek concentreren. Een album dat ik de laatste tijd graag gebruik bij het beluisteren van hoofdtelefoons is *Electrified* van Boris Blank. Boris wie? Nou, je weet wel...de muzikale helft van Yello. De man van de perfecte arrangementen en de bijbehorende spectaculaire producties. Op dit album vind je een fantastische, in nooit eerder uitgebrachte tracks gevatte dwarsdoorsnede van de bijna veertig jaar dat hij muziek maakt. Alles zit erin. Putdiep laag, knallende dynamiek, enorme ruimtelijkheid, klankkleur, textuur, detaillering, en de Pandora Hope IV brengt dat allemaal op overtuigende wijze tot leven. Als ik overschakel op

de rokerige, grotendeels akoestische vocale jazz op het album *No Deal* van de Belgische zangeres Melanie De Biasio valt me wel op dat de Pandora Hope, ondanks zijn mooie detaillering en ruimtelijkheid, naar mijn smaak wat minder luchtig speelt dan de even dure HiFiMAN HE-400i, die op zijn beurt echter weer niet de impact van de IV heeft. En dat maakt de prijsklasse rond de 500 euro nu net zo interessant: de onderlinge verschillen zijn daar nog wat groter, waardoor je iets meer op een specifiek aspect van je muzikale smaak een hoofdtelefoon kunt kiezen.

Pandora Hope VI

De Pandora Hope VI biedt, na hetzelfde inspeelregime, voor de 150 euro dat hij méér kost een klank die weliswaar sterk overeenkomt met die van de IV, maar tegelijkertijd op alle aspecten beter is. Het spoortje kleuring dat ik bij de IV nog hoorde is bij de VI volkomen afwezig, hetgeen mijn nogal vooringenomen observatie over het bijna per definitie gekleurde karakter van gesloten hoofdtelefoons in één klap van tafel veegt. De VI biedt een zodanig grote verfijning dat ik hem op punten durf te vergelijken met de veel duurdere HiFiMAN HE-560. Die laatste wint nog steeds waar het belangrijke aspecten als coherentie, timing en micro-detaillering betreft, maar de Pandora Hope VI zet daar een bijna vergelijkbare ruimtelijkheid en meer druk en impact tegenover. De duizelingwekkend veelkleurige caleidoscoop die Boris Blank voor je geestesoog ronddraait komt met de VI duidelijk spectaculairder over. Misschien gaat dit vergelijk te ver, maar de Pandora Hope VI zou het volgens mij ook zéér goed doen als professionele hoofdtelefoon in een hoogwaardige studio. Hij klinkt neutraal maar heeft tevens veel body,

je hoort echt élk detail zonder dat het zich op onnatuurlijke wijze aan je opdringt, en ondanks zijn relatief hoge gewicht zit hij (net als de IV trouwens) buitengewoon prettig en kun je hem lang dragen.

Met de jazz van de Mevrouw De Biasio is de VI ook duidelijk mooier dan de IV. Eigenlijk mooier dan je op basis van het relatief kleine prijsverschil zou verwachten. Door zijn eindeloze en brandschone detaillering is werkelijk elke nuance in haar stem te horen. De bekkens ruisen mooier, de piano klinkt voller en de drums hebben meer dynamische impact.

Positionering en Conclusie

Gesloten hoofdtelefoons zijn, vooral als je ze binnenshuis gebruikt, soms gewoon onmisbaar. Niet omdat er minder geluid van buiten naar binnen lekt, maar juist omdat ze de andere kant op zo goed isoleren. Zo kun je zonder je huisgenoten lastig te vallen naar hartelust je woeste muzikale gang gaan. En in dit geval dus op zeer hoogwaardige wijze.

De Final Audio Design Pandora Hope IV is een directe concurrent van de Hi-FiMAN HE-400i en ik denk dat het vooral een kwestie van smaak is welke je

mooier vindt. Ze hebben allebei hun eigen charme, waarbij de Final waarschijnlijk net wat beter past bij een moderne muzieksmaak. De Pandora Hope VI is zijn iets hogere prijs op overtuigende wijze meer dan waard en ik vind hem niet een klein beetje beter dan de IV. Daarom durf ik ook zonder voorbehoud te zeggen dat het duurste model in dit geval de beste prijs/kwaliteit verhouding biedt. Kun je jezelf met de Final Audio Design Pandora Hope VI een 'poor-man's HiFiMAN HE-560' aanschaffen? Nou, nee, maar hij zit klankmatig wél dichterbij de HiFiMAN dan bij zijn goedkopere broertje. Wat toch als een erg knappe prestatie mag worden beschouwd.

Extra informatie

Voor informatie en prijzen over de beschreven Final Audio Design Pandora hoofdtelefoons, zie onze webwinkel:

Final Audio Design Pandora Hope IV

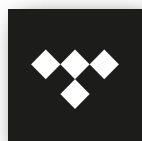
Final Audio Design Pandora Hope VI

Spotify

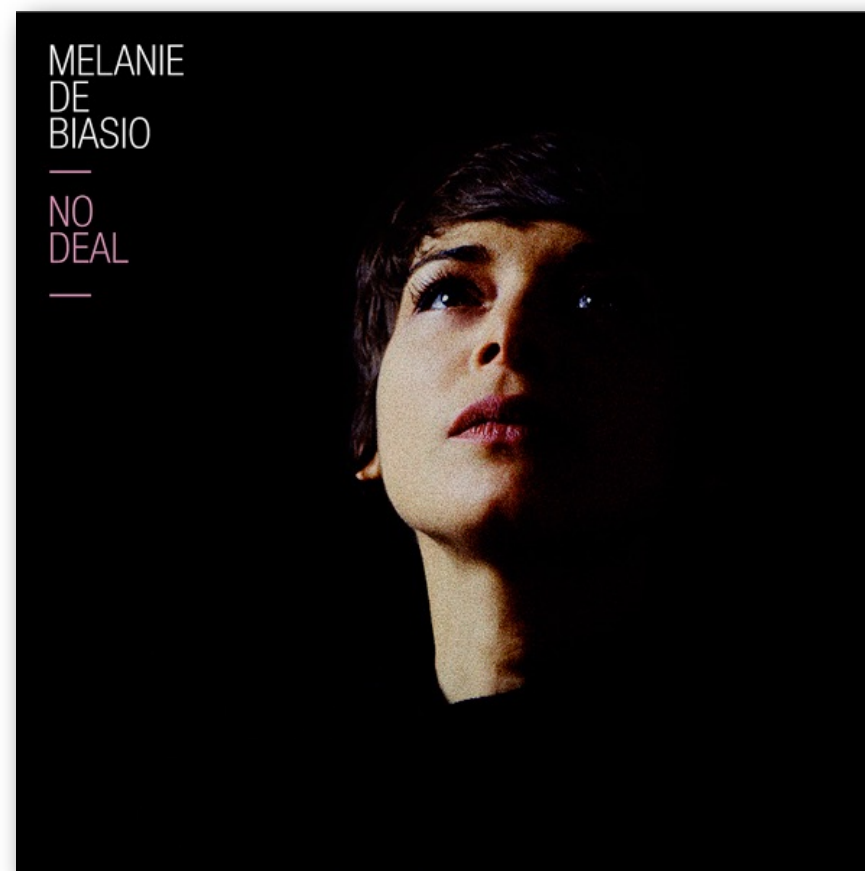

Boris Blank - Electrified
Melanie de Biasio - No Deal

Tidal

Boris Blank - Electrified
Melanie de Biasio - No Deal

art`s excellence

© 2015 art`s excellence - www.artsexcellence.com

Dit document is eigendom van art`s excellence en mag niet worden gepubliceerd zonder onze toestemming.